

ADIGEV CUMHURİYETİ'NDE GÖÇ SÜREÇLERİ

T. Polyakova

Çev. Murat Paşu

Adıgey'in elverişli iklim koşulları eskiden olduğu gibi Rusya'nın değişik bölgelerinden ve BDT ülkelerinden göçmenleri buraya çekiyor. Son beş yılda cumhuriyette sadece göç süreçlerine bağlı olarak nüfus % 10 arttı. Azalmayan göçmen akını gayrimenkul ve yiyecek fiyatlarının, pazarda yer kapma rekabetinin, sosyal hizmetlerle ilgili problemlerin artmasında önemli bir etken oldu ve bu durum etno-politik alanı da olumsuz etkiliyor. İlegal göçmenler genellikle yasadışı ticari faaliyetlerle (silah ve uyuşturucu kaçakçılığı) uğraşıyorlar ve cumhuriyette suç oranını artırıyorlar.

Etno-politik alanda nispeten istikrarı sağlamak amacıyla göç akışı, Adıgey Cumhuriyeti başkanının “*Adıgey Cumhuriyeti'ne Göçün Sınırlandırılması Tedbirleri*” (№ 85 20.03.1997) kararına göre düzenleniyor. Alınan tedbirler sonucunda son beş yılda Adıgey'e göçmen akışı yılda 7-8 bin kişi azaldı.

Göçmenlerin Milliyetlerine Göre Dağılımı

Milliyeti	Kişi Sayısı (1991-1997)	Kişi Sayısı (1998)
Adıge	16.525	661
Rus	66.075	4181
Ukraynalı	4.349	292
Ermeni	3.411	232
Tatar	1.020	veri yok
Beyaz Rus	873	44
Alman	639	veri yok
Çerkes*	393	veri yok
Rum	867	veri yok
Çeçen	veri yok	55
Abhaz	veri yok	78
Kürt	veri yok	49
Diğer	4241	veri yok

* Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti'nde yaşayan Adıgeleler (ç.n.)

1997 yılı verilerine göre Adıgey Cumhuriyeti'nde 7232 kişi, 1998'de ise 6505 kişi sürekli oturma izni aldı. Göç akışının durma noktası, gelinen bölgelerdeki durumun gerginlik derecesine ve özelliğine göre belirleniyor. Yakın sınır ötesinden gelen göçmenler, Çeçen ve İnguş cumhuriyetlerinden göçmenlerle birlikte mülteci ve zorunlu göçmen kitlesinin esas bölümünü oluşturuyorlar. Mülteci ve zorunlu göçmen statüsü talep eden göçmenlerin sayısı sürekli artıyor. Adıgey Cumhuriyeti göçmen bürosu 1998 yılında zorunlu göçmen olarak 202 kişiyi (64 aile) kaydetti. Bunlardan 19 aile (59 kişi) Çeçenya Cumhuriyeti'nden; 17 aile (51 kişi) Kazakistan'dan; 6 aile (10 kişi) Azerbaycan'dan; 15 aile (61 kişi) Kosova'dan (Yugoslavya) geldi.

Cumhuriyetin çoketnikli halkı Kosova'dan tarihi anavatanlarına dönen Adıgelerin yeni koşullara uyum konusunda yaşadıkları sorunlara anlayışla yaklaşıyor, onların sosyal ve günlük yaşamlarını kurabilmeleri için mümkün olan her şey yapıyor. Şubat 1999'da, Adıgey'in yeni vatandaşları için kurulan Mafehabl ('Saadet') köyünün temel atma töreni yapıldı.

Kaynak:

Rusya Bilimler Akademisi (RAN),

Bülten 24, Mart-Nisan 1999,

www.eawarn.ru